

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
 BUDAPESTEN ÉS VIDÉKEN EGY HÓRA 35000 K
 EGYES SZÁM ÁRA 1500 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
 DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
 TELEFON 3-48. SZÁM.

Az orosz szerződés

A szovjethez való közeledésünk és a keleti nagy terror-állam jogi elismerése hír szerint kereskedelmi alapokon történik. A cél nem volna más, minthogy az iparban leromlott Oroszországot iparokkal lássuk el s e jelenleg igazán üres piacot a magunk kivitelének biztosítsuk. Tegyük fel, hogy a magyar kormány minden más hátsó gondolat nélkül ez volna a szándéka. Vagy mondjuk, hogy tényleg és csak ez. De mégha ez is, nagy kérdés: vajjon a kétséges piacért érdemes-e szovjettel kötendő szerződésnek kereskedelmi, de még inkább politikai veszélyeit vállalni? Az Oroszországból vett hírek és úgy külföldi közgazdászok egybehangzó állításai szerint a nagy terror-állam pénzügyei annyira ruinaltak, ipara, mezőgazdasága oly tökéletesen, hiszen a magánvagyon kommuizálattal és zsidónépirtással, — hogy azzal kiadósabb kereskedelem felvételéről álmodni sem, vagy legfeljebb csak álmodni lehet. Már pedig ha Páris megért is egy misét, néhány cséplőgép és lokomotív ára, ha ugyan megfizetik, sőt minnesetre sem éri meg országunk reputációját.

Mert eggyel legyünk tisztában. A magyar kormány bármennyire fogadkozik is, hogy ő csak kereskedelmi szerződést kötött, az európai államok, különösen a kis-antant diplomáciában lobot vet a gyánu, hogy e kereskedelmi viszony szinvala mögött politikai tendencia lappang. Ők Magyarország részéről rejtett célokat tételeznek fel. És kész lesz a vád az örök békebontóról, a titkon fegyverkezésről. Lám, Lengyelország félhivatalos sajtója, — a mi mély sajnálatunkra, — már ezt a gyanakvó és gyanúsító hangot ütötte meg. A muszkanak Besszarába kell, a magyaroknak meg Erdély. Nagyrománia veszteséget szenved Lengyelországgal szemben.

Ha Szovjetország katonai nagyhatalom volna, ha seregét nem a belső forradalmi erők lefolyására kellene használni, s végül ha egy kicsit meglehetne bizni „ünnepeles” igéreteiben, hát azt mondanék: Isten neki, szorult helyzetünkben Belzebubbal is parolázunk! De minde feltevésnek éppen az ellenkezője igaz. Már pedig így félsz, hogy úgy járunk mint az egyszerű majom, amely a narancs csalogató tükrökéért fejest ugrott a forró vízbe. Félsz, hogy a szovjetszerződésnek nem lesz semmi kézzelfogható, reális haszna, de annál inkább összekovacsolja ellenségeink fojtogató vasgyűrűjét. Álljon azonban bármiként is a dolog, vezető államférfiainkat e szerződéssel kapcsolatosan retentő felelősség terheli. Korántsem érzelmi játék, korántsem szentimentalizmus az, hogy mi ellene óvó szavunkat felemeljük. Mi úgy látjuk, — adja az ég, hogy a jövő a legalaposabban rankafoljon, — hogy mikor a Zinovjevék markába csapunk, e csonka ország fejére mérünk halálos csapást.

Nagy Vince és elvtársai felháborító botrányokat rendeztek a Házban

Interpellációs nap a nemzetgyűlésen -- A miniszterelnök rábizonyította a vörös belügyminiszterre, hogy ő adta át a hatalmat a szovjetnek A bírói függetlenség sérelme a Ház előtt

A nemzetgyűlés mai ülését háromnegyed tizenegykor nyitotta meg *Szellevszky* Béla elnök. Felolvassak az interpellációs könyvet, amelybe 41 interpellációt jegyeztek be a képviselők. Ezután a **fővárosi törvényjavaslat** folytatódó tárgyalására térnek át. *Petrovics* Gyula nézete szerint a törvényjavaslat csak akkor lesz jó, ha az előző két törvénynek rendelkezései be foglaltatnak s a hibákat pedig kiküszöbölik.

Részletesen fejtegeti, hogy a helyreállítás munkájában milyen tevékenységet fejtett ki a keresztyén rezsim. Dacára a rekonstrukció nagy munkájának, mégis

5 éven keresztül deficitmentesen dolgozott a fővárosi vezetősége és a statisztikai adatok bizonyossága szerint **5 év alatt sem költött el annyit, mint a régi utakon 1 év alatt.**

A vallásügy terén 50 év mulasztását pótolta azzal, hogy az eddigi **17 plébánia mellé 13 új plébániát létesített.** Szociális kérdések közül kiemeli az ételmezési akciót. A tojás, zsir, liszt és tejtermékek révén **116 milliárd jutott a szegény néposztályoknak.**

Kívánja, hogy a választójogosultsághoz szükséges helybenlakást ne 6 évben állapítsák meg mintahogy azt a törvényjavaslat tartalmazza, hanem **10 esztendőben.** Ragaszkodik a választói kerületek szerint való választáshoz.

Szembeáll a szociáldemokratáknak azzal az állításával, hogy haladni csak balfelé lehet. Általánoságban elfogadja a javaslatot azzal, hogy a részletes tárgyalásnál bizonyos változtatásokat fog követelni.

Áltérnek az interpellációkra
Dénes István, *Haller* István, *Peyer* Károly, *Szilágyi* Lajos, *Szabó* Imre, *Pakots* József, *Lendvai* István, *Homonnay* Tivadar, *Nagy* Ernő és *Gadi* Gaszton interpellációját távol-
 létkben törlik.
Rupert a somogy megyei katasztrófális termés eredményről interpellál.
Létay Ernő, valamint *Dénes* István interpellációjuk elhalasztását kérik.
Csik József interpellációját távol-
 létkben törlik.

Esztergyályos (*Epstein*) János azt az interpellációt intézi a belügyminiszterhez és az igazságügyi miniszterhez, hajlandó-e oly rendeletet kiadni, hogy

gyanusítottakat a nyomozás során ne bántsák abból a célból, hogy a gyanusítottak vallomást tegyenek. Hajlandó-e a belügyminiszter a gyanusítottakat bántalmazó közbiztonsági tisztviselőket megbüntetni.

A következő interpelláló *Nagy Vince*: *Garami* és *Lovászi* büntetlela hazaengedését követeli. E két név elhangzásakor a szociáldemokraták és *Ruperték élénken éltetik a köztársaságot, a Károlyi forradalmat és annak szerepét.*
Nagy Vince állandó zajban folytatja beszédét.
 A földbirtokreformot népcsalásnak nevezi. (*Nagy felháborodás a jobboldalon*).

Bethlen István gróf miniszterelnök: eddig 500 ezer holdat adtak ki és

A miniszterelnök ráolvassa Nagy Vincére, hogy ő honosította meg az internálást

Bethlen István miniszterelnök azonnal válaszol az interpellációra. Tiltakozik *Nagy Vincének* ama kijelentése ellen, hogy a kormány a szovjet mentalitással kacérkodna, kijelenti, hogy a kommunizmus kifejlődése

köszönőül tette a demokráciának azt a faját, amit Nagy Vince képvisel

Bethlen István: Rámutat arra, hogy éppen a *Károlyiék társasága drúlla el a demokráciát.*

Ki volt az, aki az internálás rendszerét meghonosította? Nagy Vince. Erre ismét nagy zaj támad a baloldalon. A miniszterelnök percekig nem jut szóhoz.

Bethlen: Saját kezű aláírásával ellatott okmány van arról, hogy **ő internáltatta Mikés püspököt.**

Ne prédikáljon az a képviselő, aki részese volt annak az aktusnak, amellyel a *polgári társadalmat a bolszevizmus rabláncra fűzték.*
 A miniszterelnök ezután emelkedett hangon folytatja: Am elérkezett az ideje annak, hogy azoknak a vadaskodásoknak, amelyet *Nagy Vincék* folytatnak, hidrafőjét széjjel tapossuk.

A vihar e szavakra elemi erővel tör ki. A baloldali képviselők a terem közepe felé indulnak, mire a kormányparton is többen felállanak és a *padok elé jönnek, úgy, hogy a miniszterelnök köré gyűrűt vonnak. Elnök az ülést felfüggeszti.*
 Mintegy 5 perc múlva nyitja meg az elnök újra az ülést.

Bethlen: Csodálkozik azon, hogy akkor, amikor egyezményt akar a kormány kötni a szovjettel, annak a kormány egyik tagja tesz neki szemrehányást, amelynek kormánya tudatosan adta át a hatalmat a kommunistáknak.

Itt ismét őrüdi vihar tör ki. Az elnök indítványt tesz, hogy a rakoncátlanok

még 1 millió holdat fognak kiosztani. *A zaj mindinkább fokozódik, úgy hogy az elnök*

az ülést felfüggeszti.
 Szünet után *Nagy Vince* folytatja beszédét és a következő interpellációt terjeszti elő:

Komolyan gondolja-e a miniszterelnök mindazt, amit Genfben a népszövetség ülésén mondott? Ha igen, hajlandó-e az általános választójog-ról szóló törvényjavaslatot haladéktalanul beterjeszteni, az orosz szovjet szerződés tervét elejteni, a földbirtokreformot végrehajtani.

Nagy Vincét utasítsák a mentelmi bizottság elé.

A Ház tomboló lármá közepett szótöbbséggel elfogadja az indítványt.

Bethlen István: Ezután részletesen ismerteti, hogy miként adták át *Károlyiék*, illetőleg *Nagy Vincék* a hatalmat a bolszevistáknak s kétségtelen adatokkal igazolja ezt az állítását, majd kijelenti, hogy a nemzet már régen pálcát tört *Nagy Vincék* uralma felett.

Nagy Vince beismeri mentegődzésében, hogy *Szurmay* tábornokot, *Mikés* püspököt és *Szterényi* tényleg internálta a Károlyi kormány. Ha mint *Bethlen* miniszterelnök állítja, az ő neve is benne volt az internálások jegyzékében, az csak tévedés lehet.

Gunyos derűlt az egész Házban. Felkiáltások: *Szép kis tévedés.*
Nagy Vince tovább mosakodik, mire a kormánypart felől azt kiáltják feléje:

— Mikés püspök internálásáról beszéljen. Halljuk, mi van Mikessel?
 A zaj folyton nő, az elnök nem tudja a rendet helyreállítani és így **kénytelen az ülést felfüggeszteni.**

Az ülés újból való megnyitása után *Nagy Vince* tovább folytatja kapkodó mentegődzését s végül a „demokrácia becsületes harcosának” nevezi magát.

Bethlen miniszterelnök fenntartja állítását, hogy a szóbanforgó minisztertanácsban *Nagy Vince* előterjesztette *Szurmay* és *Szterényi* internálását, valamint az ő internálását is. Állítja, hogy

Mikés püspök internálási okmányát Nagy Vince írta alá.

Bizonyítékokat hoz fel atekintetben, hogy *Károlyi tudatosan adta át a hatalmat.* *Nagy Vince* belügyminiszter volt, neki kell a felelősséget vállalni azért, mert ezt türte és lehetővé tette.

Nagy Vince ismét kinosan mosakod

kedik s közben azt az állítást koc-
kástatja meg, hogy Szurmai és Sze-
rényi reakciós politikusok voltak. A
szociáldemokrata párt indítványára
internálták őket, hogy ne szervez-
hessék az ellenforradalmat.

Végül jobb érv híján a miniszter-
elnököt perfid idgalmazónak nevezi.

Elnök Nagy Vincét rendreutasítja.

Berthlen: Nem áll az, amit Nagy
Vince mond, hogy törvényes alapon
internálta. Nem igaz, hogy Szerényi
és Szurmai reakciós politikusok. Szur-
mai egyáltalán nem volt politikus,
hanem katona, Szerényiről pedig
Nagy Vince is tudhatná, hogy egyál-
talan nem reakciós.

A Ház ezután a miniszterelnök
választát tudomásul vette.

Nemes Bertalan és Reisinger Fe-
renc személyes kérdésben történt
felszólalása után Prpper Sándor in-

A szolnoki ítélet a

Hegedüs György a belügyminisz-
ternek a szolnoki ítélettel kapoco-
los nyilatkozatát teszi szóvá. Kérde-
zi az igazságügyminisztert,

**hajlandó-e a jövőben a bíróság
függetlenségét bárkivel szemben
hathatósan megvédeni és haj-
landó-e a belügyminiszter nyi-
latkozataival szemben álláspontját
leszögezni.**

Fábián (Feuermandl) Béla inter-
pellációjában regéyes történetet tár
fel a csongrádi perrel. Azt állítja,
hogy december 28-án Piroška és
Stinkó telefonbeszélgetést folytattak
Eckhardt Tiborral és Zsirkay János-
sal s szerinte Eckhardt azt az uta-
sítást adta, hogy azt kell mondani,
hogy a vádlottakat verték és ennek
alapján történt a beismerés.

Interpellációjában a szokott vak-
merőséggel halmozza a képtelenebb-
nél képtelenebb állításokat, úgy,
hogy Ulain Ferenc, aki egyideig
szótlanul hallgatta Fábián beszédét,
indulatosan padjára üt és azt kiáltja
Fábián felé:

**Nem restelli magát, hogy kép-
viselő létére ilyeneket hazudik?**

Nagy Ernő közbeszólt: Én sem
meniem volna a bíróság elé, ha
tudtam volna, hogy gazember bírdk
is vannak.

Nagy Ernő szavaira Ulain Ferenc
fokozott indulattal vág vissza: Nin-
csen elnök, aki rendreutasítandó, vagy
már ilyeneket is lehet mondani. Már
az elnök is bérence ennek a bizalmi
rendszernek. Ulain szavaira Berky
magából kikelve rohan feléje és kö-
veti Hedri Lőrinc is. A körülöttek
levő képviselők megakadályozzák
találkozásukat. Hedry azonban vá-
ratlanul előreugrik és a két kép-
viselő hadonászva találkozik egy-
mással. Ulaint, Berkyt és Hedry

Felmentve az emberölés vádja alól

(A Hajdúföld tudósítójától.) Jelen-
tette a Hajdúföld annak idején
azt a véres eseményt, amely ez év
júliusában történt Biharnagybajom-
ban. A korszakban együtt boroztak
Bogdány Károly 19 éves és Sár-
kány Gyula 34 éves cipészsegédek.
Italos állapotban összeszólalkoztak,
mire Sárkány Bogdányt kétszer ar-
culütötte. Mikor Bogdány a korszak-
ból távozott, Sárkány újra utána
ment, ütlegelni kezdte, bottal több
ször a fejére vágott. Bogdány két-
ségbeesett helyzetében

**kést rántott elő s Sárkányba
szurit,**

aki a szurás következtében rövide-
sen kiszorított.

Bogdány szándékos emberöléssel
vádolva került a debreceni kir. tör-
vénszék Koháry József elnökiéte

terpellációjában sürgeti az emigráció
alkívádációját. Azt állítja az internáló-
táborról szólva, hogy még ma is
10 ezer ember van az internáló-
táborban. Kéri a kormányt, tegye
lehetővé az emigránsok hazajövetelét.

Berthlen miniszterelnök kijelenti,
hogy Propper állításával szemben az
internálótáborban jelenleg csak két
politikai internált tartózkodik.

**Az internáló tábor a szociál-
demokraták kezdeményezésére
létesült,**

nincs lehat jeguk arra, hogy szemre-
hányást tegyenek. Ami az emigránsok-
kat illeti, kormány köteles volt bi-
zonyos szelekcióit végezni, amikor
lehetővé tette a kisebb bűnösök haza-
térését. Meg kellett akadályozni, hogy
hazatérüljenek olyanok, akik új
ujabb politikai felfordulást akarnak.

nemzetgyűlés előtt

Lőrincet a közelükben levő képvi-
selők lefogják és csitítani igyekeznek.

A zsidófajvédelem sóvárgása

Fábián végül kérde, hajlandó-e a
miniszterelnök a EME-t fejlesztetni?

Berthlen miniszterelnök: A Fábián
által felhozott adatokat e pillanat-
ban nincs módjában precízen ellen-
őrizni.

**A bíróság által hozott ítéletet
nem lehet senki részéről kritika
tárgyává tenni.**

Az igazságügyminisztert törvényes
hatáskörében felügyeleti jog illeti
meg a bírósággal szemben. Ha ag-
gályok merülnek fel az eljárás alaki
részét illetően, úgy a kormánynak
kötelessége a felügyeleti jogánál
fogva a vizsgálatot megindítani.

Pesthy Pál igazságügyminiszter:
Nem avatkozhatik bele olyan ügybe,
amely még felsőbb bíróság döntési
hatáskörébe tartozik. Ami az Ország-
os Bírói és Ügyészi Egyesület ha-
tározatát illeti, azt mélyen sajnálja,
hogy megtörtént, mert a határozat
az ő beszédének csak egyik részét
vette alapul és kihagyta azt a részt,
melyben

**a bírói függetlenség megóvása
érdekében száll sikra.**

A vizsgálat megindul és majd annak
befejezése után tájékoztatja a Házat.

Rakovszky belügyminiszter kijel-
enti, hogy a szolnoki ítélettel kapo-
csolatban nem volt szándéka a bírói
függetlenséget megsérteni.

Szerinte nem lehet azonban azt
mondani, hogy a bíróság noli me
tangere. Ennek az ügynek elintézése
azután már nem tartozik a nyilvá-
nosság elé. Ha az EME nem tartja
be az alapszabályokat, vagy ha va-
lami büncselekménynek jönnek a
nyomára, feloszlatja.

Az ülés háromnegyed 11 órakor
ért véget.

alatt működő büntetőtanácsa elé.

A vádat Weress Lajos kir. ügyész
képviselte, a védelmet Aczél Jenő
ügyvéd látta el. A főtárgyaláson
Bogdány azzal védekezett, hogy ő
nem akarta megszurni Sárkányt,
csak jogos önvédelemből használta
a kést.

A tanak bizonyították, hogy tény-
leg Sárkány támadta meg minden-
ok nélkül. A bíróság a perbeszédék
után Bogdányt

felmentette a vád alól

s azonnal szabadlábra helyezte. A
bíróság megállapította, hogy Bog-
dány jogos önvédelemből járt el. Az
ügyész felebbezett az ítélet ellen.

A törvénszék kötelezte Bogdányt,
hogy a kir. ítélőtábla döntéséig tar-
tozik lakóhelyén tartózkodni és he-
tenként a csendőrségen jelentkez

Megalakul a fajvédő-párt

**Proklamációt intéznek a fajvédők a magyar
nemzethez**

Budapestről jelentik: Szerdán, a
kora délutáni órákban híre terjedt a
Ház folyosóján, hogy a fajvédőcsoport
képviselőtagjai október 18-án Keos-
keméten tartandó politikai nagy-
gyűlésük alkalmával

**proklamációt bocsátanak ki a
magyar nemzethez,**

amelyben bejelentik, hogy megalakit-
juk a nemzetgyűlés fajvédő pártját.

A hír valódiságát Gömbös Gyula
munkatársunk előtt megerősítette.

Mint értesültünk, a proklamációt a
fajvédőcsoport tagjai valamennyien
áláírják, de ezenkívül számítanak
arra is, hogy

**rajtuk kívül több képviselő csat-
lakozik majd a fajvédőpárthoz.**

A proklamációban a leendő párt
egész programját ismertetni fogják.

**Az igazságügyminiszter megtagadta
Förster Henrik kiadatását**

Budapestről jelenti a Magyar Távirati Iroda: Mint isme-
retes, a német kormány az Erzberger birodalmi miniszter meg-
gyilkolásával gyanúsított Förster Henrik kiadatását kérte a magyar
kormánytól. Az igazságügyminiszter a budapesti büntető törvény-
szék jelentésével egybehangzólag a gyilkosság politikai természete
és a viszonyosság hiányára való tekintettel a kiadatást
megtagadta.

**Két zsidó megakadályozta a soproni
főiskola előadásainak megtartását**

Sopronból jelentik: Nagy felhábo-
rodást keltett az egész városban,
hogy Tettamenti rektor 48 órára be-
zárta a bányászati és erdészeti fő-
iskolát, mert a keresztény hallgatók
kivonultak akkor, amikor oda be-
tolakodott két zsidó megjelent. A
rektor a pénzügy- és kultuszminisz-
ter rendelkezéseire hivatkozott és meg-
fenyegette a hallgatókat, hogy

**visszavonja a tandíjkezdőmenyt,
a vizsgadíjkezdőmenyt és becsukja
a menzát és az internátust, ha nem
fogadják be maguk közé a zsidókat.**

A városban
**nagy izgalommal várják a további
fejleményeket,**

mert a rektor határozata 400 kereszt-
ény hallgatót foszt meg a tanulás
lehetőségétől.

**Az Arany János Társaság tudományos
előadás-sorozatát rendez**

(A Hajdúföld tudósítójától.) A deb-
receni Arany János Társaság, mely
elsőnek tűzte ki zászlójára a kereszt-
tyén nemzeti irányzat diadalrajutta-
sát, szerdán délután 6 órakor tar-
totta meg nyári szünet után első
közgyűlését díszes és előkelő közön-
ség jelenlétében. Dr Haendel Vilmos
egyetemi tanár nagy koncepciójú be-
széddel nyitotta meg az ülést és
üdvözölte a társaság újonnan meg-
választott tagjait, akiknek nevében
dr Galánffy János királyi közjegyző
kormányfőtanácsos mondott tartalmas
és erős hazafiaságtól átitatott köz-
szónetet.

A közgyűlés ezután megállapította
az egyesület programját, mely
**Debrecen kulturális életének leg-
kimagaslóbb eseményeit jelenti.**

Az Arany János Társaság Debrecen
tudós világának közreműködésével
előadás-sorozatát rendez, mely fel-
öleli a magyar és világtörténet, a
magyar- és világirodalom, a technika,
építő- és festőművészet és a filozófia
legérdekesebb problémáit.

Európa-hírű szaktudósok fognak
népszerű szabadelőadásokat tartani
a következő témákról: a magyar
történet 1848 tól a kiegyezésig és
a kiegyezéstől 1914-ig, a nyugat-
európai kérdés ugyanebben az időben,
a modern festészet és az építészet,
a technika modern vívmányai, Scho-
penhauer és a pesszimizmus, Nietzsche
és a felsőbbrendű ember, modern
irodalmi fordítások és más olyan
problémák, melyeknek megismerte-
tése az általános műveltség szem-
pontjából elsőrendű feladata a tudo-
mányos világnak. Előadókul sikerült
megnyerni

**dr Rugonfalvi Kiss István, dr
Tankó Bela, dr Láng Nándor,
dr Huss Richard, dr Hankiss
Janos, dr Zivuska Jenő egyetemi
tanárokat, dr Szabó Márton fő-
gimnáziumi tanárt**

és Debrecen tudós világának számos
kiválóágát. Az előadások részletes
programját a társaság a napokban
fogja ismertetni.

Megnyílt ROYAL CAFE RESTAURANT Megnyílt

Esténként Veress Tóni tejes zenekaránál hangversenyez

**OLCSÓ ROYAL VACSORA: Sült, tésztás kis üveg borral
1 huszonkétezzerkorona!**

Uj üzlet! **ROTH IMRE** **Uj üzlet!**
Csap.ó-u 37. **DIVATÁRUHÁZÁBAN** Burgondia sarok
női és férfi ruhaszövet, vászon, karton, kanavász, zefir, női, férfi és gyer-
mek harisnya és rövidaru szükségletét meglepő olcsó árban szerezheti be.
Uj üzlet! **Tisztviselőknek árendedmény** **Uj üzlet!**

A berettyóujfalui tragédia

A 21 éves fiatalember és a 40 éves asszony szerelme

(A Hajdúföld tudósítójától.) Jelentette a Hajdúföld, hogy hétfőn véres dráma játszódott le Berettyóujfaluban. Katona Imre nyugalmazott főjegyző, volt kizsádapárti nemzetgyűlési képviselő, tartalékos százados Berettyóujfaluban a Sár-rét-vendéglőben revolverrel agyonlőtte Vargha Dénes tanítót. A véres tett indító oka az volt, hogy Katonának tudomására jutott, hogy 40 éves felesége viszonyt folytatott a 21 éves Vargha tanítóval, aki régebben gyermekének volt a nevelője. Katona a gyilkosság után jelentkezett a csendőrségnél. A csendőrök tegnap hozták be Katonát a debreceni kir. ügyészség fogházába. Preiniszberger Jenő központi vizsgálóbíró tegnap hallgatta ki s előzetes letartóztatásba helyezte. Az eljárás gyilkosság miatt folyik ellene.

Testnevelési oktató tanfolyam Debrecenben

Az iskolankivüli ifjúság testnevelésének újabb előrehaladásáról tesz tanuságot az a körülmény, hogy Debrecenben október 5-ével egy újabb, az idén már a második testnevelési oktató tanfolyam kezdődött meg. A felhívások eredményeképpen különösen egyes községekben oly sokan jelentkeztek, hogy az önzetlen hazafisággal ifjúságunk nevelésére vállalkozók egyrészt jelenkezését figyelmen kívül kellett hagyni.

A második tanfolyamon való felvételnél a biharmegyei jelentkezőket részesítették előnyben, tekintve azt a körülményt, hogy a megye 60 községének egyrésze még nem rendelkezik kiképzett oktatóval.

Régel 8 tól délután 5-ig, déli megszokással, ernyedetlen szorgalommal folyik a csendes munka a nagyerdői pályán, vagy tornateremben, egy szobor magyar jövő érdekében.

Az egyetem megnyitója

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni Tisza István Tudományegyetem ez évi ünnepélyes tanév megnyitóját október 11-én délelőtt tartják meg. A megnyitó ünnepély előtt istentisztelet lesz a Nagytemplomban délelőtt 10 órakor. Utána háromnegyed 11 órakor a Kollegium diszturmében lesz az egyetem közgyűlése, amelyen az új rektor dr. Papp Károly tartja meg székfoglalóját.

A közgyűlés programja a következő: Himnusz. Éneklő kollégiumi kántus. Dr. Orsós Ferenc, az orvos-tudományi kar tanára, lelépő rektor beszámoló jelentése az elmúlt tanévről. Dr. Papp Károly, a bölcsészeti-, nyelv- és történettudományi kar tanára, Rektor Magnifikus székfoglalót tart. Hiszekegy... Éneklő kollégiumi kántus. Dr. Varga Zsigmond, a református hittudományi kar tanárának és prodékánjának emlékező gróf Tisza Istvánról. Dr. Szabó Dezsőnek, a bölcsészeti-, nyelv- és történettudományi kar tanárának és e. i. dékánjának tanévmegnyitó beszéde. Szózat. Éneklő kollégiumi kántus.

Terjesszük a HAJDÚFÖLDET!

Hosszunap Debrecenben

Bezárt üzletek - Ünneplő zsidók - Amikor a magyarok idegenek Debrecenben - Jom-Kippuri képek

(A Hajdúföld tudósítójától.) Debrecen — a kálmánista Róma — ma halott város. Az üzletek bezárva — a kávéházak üresek — mintha fent akadt volna a város szívére, valami különös nagy csendesség hirdeti, hogy ma az idegen faj ül ünnepet itt, az a faj, amelynek 100 évvel ezelőtt meghalt a nemese a szabad a nemes civitas falat között.

Száz esztendő elég volt, hogy mindent megszerezzenek itt, ami kincs, ami érték, amit magyar görnyedés, magyar verejték és erő teremtet a Basahalman belül. A nagy Piac utcán az üzletek 90 százalékanak lehúzott redőnye jelenti, hogy minden az övék, hogy nekünk csak a robot maradt meg, az éhezés, amely az esztendő 364 napján mindig és mindig a miénk — csak egy napon az övék — akkor is csak azért, hogy csillag feljötté után még inkább jóllakhassanak.

Halott Debrecen üzleteiben hiába próbál ma az ember cipőt vásárolni. Leszámítva néhány keresztényen szusztert, a legmagyarabbnak csufolt városban nincs magyar cipőárúház — s a fényes főutcai boltok seregében nem akad például fontosabb közszükségleti cikket árusító üzlet, amelynek tulajdonosa ne a kiválasztott fajhoz tartozna.

A Dohnányi-koncerten történt, de hozzátartozik a mai hosszunap történetéhez. Egyik tősgyökeres, előkelő debreceni civis felesége szintén ott volt azok között, akik eljöhettek meghallgatni a legnagyobb zongoraművészt. Körötte és a terem kétharmad részében azok ültek, akik nem olyan régen cséppentek be ide az ősi civitasba. Kifeszelt, félteltetlen hebroni rózsák. S az egyik megtollasodott rüke végignéve a kevés számú keresztényen publikumon — tüntetőleg, hogy a mellettük ülő magyar asszony is hallja — a következőket mondta: — Borzasztó, hogy mennyi idegen van itt.

S annak a tiszteletben megőszült magyar nőnek — akinek a férje Debrecen város törvényhatósági bizottsága mérsékelt liberális frakciójának egyik legelőkelőbb tagja — felsírt a lelke. Mert megérezte, hogy ő, a talán hatszáz éves debreceni polgár families tagja, idegen lett a saját városában.

S ma, ebben a szomorú hosszunapi hangulatban, önkéntelenül is eszébe jut az embernek ennek a magyar asszonynak a panasza.

Mert hiába — ám a megértés, a liberalizmus, amit ott a város parlamentjében szokott hirdetni egy és más keresztényen magyar — idegenek és százsoros idegenek vagyunk már a saját pátriánkban. Idegen még annak az adófizető polgárnak a felesége is, aki bizo y nem egyszer szavazott együtt a város parlamentjében a zsidókkal.

Idegenek vagyunk! Még ha nem akarnánk, akkor is el kellene hinnünk, ha végignéznünk a zsinagógák környékén azokon, akik — itthon vannak. Tíz éve sincs tán, hogy eljöttek Tarnopolból, azóta levágták a pajeszt, letették a rókabőrös kalapot meg a kaftánt, angolokra borotválták az arcukat, a fehér terror borzalmai közepett megtömték a zsebüket a magyar milliókkal — és... idehaza vannak!

Alvó Debrecenben nem zavarja őket senki, semmi sem. Pedig hogy megijednek a saját árnyékuktól is! A kora délelőtti órákban a Deák Ferenc-utcai zsinagóga környékén elterjed a hír, hogy egyik közeli házban megölték valakit. A hullát a pincébe rejtették el. A ház pincé-

ablakából csakugyan döglöttes bűz árad ki. Az ablak körül álló tömeg — csupa zsidó — ijedten dugja össze a fejét. S szinte látszik az arcukon, hogy elevenedik meg előttük a héber lapok száz és száz hatborzongató rémsége — a gajdesz.

Rövid idő múlva megérkezik a rendőrség. Néhány pernyi feszült várakozás — azután kiderül, hogy semmi sem történt. Csak valami fajsorsos raktározott fel a pincébe zsírt, faggyut, csontot, állati beleket, ami megromlott. Pedig milyen jó lett volna — valami *noch nie da gewezene gezezesz* — persze *jaz ebre-*

Tizenkétezer holdat osztottak ki eddig a vitézeknek

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Vitézek Mezőgazdasági Szövetkezetének a királyi palotában levő helyiségeiben állandó lázas munka folyik. A vitézi rend kebelében alakult ez a szövetkezet. Célja, hogy üzleti vállalkozások által pénzt szerezzen s így a földhöz jutott vitézeket a vitézi telkek felszerelésében s

gazdasági eszközök beszerzésében kölcsönrel támogassa.

A szövetkezet teljesen a vitézi rend érdekeit szolgálja. Csupán másfél éves multra tekinthet vissza, de ez gazdag az eredményekben. Több mint száz házat emelt és négyszáz

dők számlájára!

Egy óra tájban két fajsorsos beszélget a Sas-utca sarkán:
— Hová megy?
— Lókodyhoz ebédelni — feleli a másik.

?
Na igen, én ugyis forban vagyok a Jehovával, eleget kopialtam — a harctéren.

— Ugyan Weisz — mondja a másik — ne linkeljen, hiszen maga is idehaza küzdött az irodában.

Este van — feljött a csillag — s kezdődik újra minden — a vásár, az új honfoglalás folytatása, hogy még inkább idegen legyünk, ha eddig nem voltunk eléggé azok — és várjuk tovább, hogy mikor jön már fel a mi csillagunk.

(mars)

vitézi telket szerelt fel a szövetkezet. A vitézeknek eddig juttatott földbirtok, sajnos, ugyan nem sok. Körülbelül

12,000 hold földet osztottak ki eddig.

A vitézi rend négyezer tagja közül alig egy ötöd része jutott földbirtokhoz. Az 1100 tiszt közül mindössze 70-80-an részesültek birtokban. Az okszerű földbirtokreform kapcsán sikerült majd az összes vitézek földhözjuttatása. Addig is a szövetkezet megpróbál minden lehetőt, hogy a vitézek gazdasági, anyagi felvirágzását lehetővé tegye.

A vörös csokrosok a bíróság előtt

Elítélték a debreceni radikális képviselők két választóját

(A Hajdúföld tudósítójától.) Általános felháborodást váltott ki annak idején a jóérzésű közönség körében az a vörös-szocialista-liberális-kommunista tüntetés, amit Debrecen három vörösgombos képviselője tiszteletére rendeztek 1922 júniusában a Margit-fürdőbeli Munkás Otthonban. Moré Andrásné és Lacza Imre dohánygyári munkások kezdő ményezésére egy

vörös szegfűs, vörös szalagos virágcsokrot adtak át

a vacsorán s a virágcsokrot előzőleg tüntetőleg kiállították egy virágkereskedésben. A közönség felhábo-

rodására a rendőrségnek kellett a csokrot bevételni. A járásbíróság a két tüntető munkást két *hell fogházra* ítélte. Fellebbezés folytán a debreceni kir. törvényszék Serly Jenő elnöklété alatt működő büntető fellebbviteli tanácsa elé került az ügy. A törvényszék az egyik miniszteri rendelet alapján — amely a piros színnek és jelvényeknek

tüntetősszerű viselését és közszemlőre való kitöltését tiltja —

mondotta ki bűnösöknek Laczát és Moré Andrásnéét s ezért 220 ezer korona pénzbüntetésre ítélte őket felfüggetlenül. Az ítélet jogerős.

Kötött gyönyörű zsemper 75000, kötött kabát 130000-től, férfi be-kötők fekete 65000-től. legolcsóbban csak is a Közszükségleti Aruházban
Gyerekek trikó, férfi és női trikó, fehérműtök a világon
C S A P Ó - U T C A 9. S Z Á M

NAPONTA FRISS
pörkölt kávék, legfinomabb angol teák, teavaj, csemege sajtok, likőrök, pezsgők, teaurumok, saját termésű asztali és pécseye borok
Telefon 70.
CSANAK JÓZSEF K. R. T.
fűszer- és csemegeüzlete
Debrecen, Piac utca 51. sz.

PERPETUUM és KALOR
salgótarjáni folytonéző kályhák, bármely hazai barnaszénnel fűthetők. Kaphatók:
SESZTINA LAJOS
vaskereskedésében
Tűzhegyek és lemezárak nagy választékban!!!

HIREK

1924 október 9. (Csütörtök)
Prot.: Dénes. Kath.: Dénes.

1683 Sobiesky János lengyel király Kara Mohamed budai török helytartót megveri Párkányánál.

1915 Kövess Hermann csapatai elfoglalják Belgrádot.

A Meteorológiai Intézet jelentése

Hazánkban tegnap még több helyütt voltak kisebb-nagyobb esők.
Időjárás: Enyhe idő növekedő esőhajlammal.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10—1-ig, délután 4—7-ig.
Csokonai-színház este fél 8 órakor Antónia.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kigyó, Arany Angyal, Reménység. Sas, Bocskay, Tisza.

Ördögé lettem

Sokdíg jártunk egy uton ketten,
Sok évig tartott: férfitá lettem.

Kis halvány mesék, ártatlan álmok
Tüzekké értek s gyulltak a lángok.

S szent tüzzel amíg szent csókra vágytam,
Éjszínű lett az álomom, a vágyam.

S mert soká jártunk egy uton ketten,
(Sok évig tartott), ördögé lettem.

És az éden kertben
Két fa tőn még maradt,
Ahol felülhetem
Sátáni sátromat?

Vad háborúból üzött, verem,
En Uram, ne bántsd megcsufolt lelkem.

Tüzekké érett, kigyulladt lángok
Legyetek ismét ártatlan álmok.

JÉKEL BALOGH GYÖRGY

— **Mitrovics Gyula lemondott az ÉME elnökségéről.** Mitrovics Gyula egyetemi professzor, az ÉME helyi csoportjában eddig viselt elnöki állásáról még a választmány júliusi ülésében beadta lemondását, azonban fennakadás elkerülése végett megígérte, hogy az elnök személyének kiválasztásáig ellátja az elnöki teendőket. Most a választmánynak bejelentvén, hogy az elnöki teendők végzésétől is visszalép, meleg szavakkal köszöni meg az ÉME tagok buzgó támogatását.

— **Október 6-ika Balmazújvároson.** Ezerkilencszázhuszonegy október 6-ikán Balmazújváros fő bírása, Bak János és főjegyzője, Harsányi Béla rendkívüli közgyűlésre hívta össze a képviselőtestületet a hazafias érzésű tagok ellenzésére is. Az aradi tizenhárom vértanu gyásznapján a képviselőtestület jelenléteken ügyekről tárgyalt, így például bejelentették azt az országos eseményt is, hogy Harsányi Béla főjegyző és Ambrus Ferenc adóügyi jegyző igazgatósági tagjai lettek az újjáépítési takarékpénztárnak. Ime, így működnek a vidéken a magyar nép vezetői! Az október hatodikai újjáépítési közgyűlésre felhívjuk Hajdú vármegye alispánjának a figyelmét és utalva az ő hazafiasságára, reméljük, hogy a gyűlés összehívói ellen megteszi a szükséges lépéseket.

— **Új magyar-cseh távbeszélő viszonylatok megnyitása.** Debrecen—Fryvaldov és Debrecen—Grafenberg között a távbeszélő forgalom október 1-én megnyitott. A beszélgetés díja 3 percnél 2 aranyfrank, meghívás díja 1 aranyfrank.

— **Elhunyt tisztviselő.** A debreceni kerületi munkásbiztosító pénztár tisztviselője, Ritókh István október 6-án váratlanul elhunyt. Ritókh István 15 évig volt szorgalmas tisztviselője a munkásbiztosító pénztárnak.

— **Ötven éves a miniszterelnök.** Gróf Bethlen István miniszterelnök szerdán érte meg ötvenedik születésnapját. Ebből az alkalomból a legközelebbi értekezleten a kormány-párt ünneplésben fogja részeseitoni Bethlen Istvánt.

— **Tréfás csíny vagy revolveres rablótámadás.** Különös esemény játszódott le Debrecenben. A Csapó-utca 19. számú házban (Knoll-ház) Láng Miklósné lakásába az esti órákban beállított egy 13—14 év körüli gyermek s revolvert szegzett a nő mellé. Lángné megijedt s sikoltozni kezdett, mire a fiú elmenekült. Valószínű, hogy a fiatal gyerek csak rossz tréfát akart elkövetni s egy játékpisztolyt, esetleg egy kapukulcs volt a kezében. Nincs kizárva azonban az sem, hogy a 13 éves fiú a detektívregények hatása alatt tényleg rablótámadást akart elkövetni. A nyomozás megindult.

— **Ch. Percol Carola és Adler René** tánciskolájában az új tanfolyamokra beiratkozások csütörtökön és szombaton a Bika kistermében 4-től 5-ig, egész nap az Uránia keresztépületben levő lakásokban.

— **Hírek a rendőrségről.** Forbódt Sándor, né Tokai Eszter Varga-utca 5. szám alatt lakó takerítő feljelentést tett a rendőrségen Kalapács László ellen, akinek átadott egy aranygyűrűt s azt elzalogosította. Kalapács szóta eltűnt Debrecenből. Körözik. — **Karakas Györgyné** dohánygyári munkásnő, Hatvan utca 52. szám alatti lakos elvesztette a törvényszék előtt pénztárcáját 280 ezer korona tartalmával. — **Mese a rablótámadásról.** Varga Lajosné 42 éves hajdusoboszlói menyecske panaszt tett a rendőrségen, hogy a Kossuth-szállóban két cigány megátalmazta s elrabolta 250 ezer korona készpénzét. A nyomozás során kiderült, hogy a rablótámadás csak kitalált mese, a pénzt elmulatták a cigányokkal.

— **Marólógót ivott és meghalt Kővér Elek hajdubúszórményi malomtulajdonos kis fia.** Az elmúlt hónap 19-én Kővér Elek hajdubúszórményi malomtulajdonos és földbirtokos mástéleves kis fia, Kővér Csaba véletlenségből marólógót ivott. A szerencsétlen kis fiút beszállították az egyetemi klinikára, ahol hosszas és kínos szenvedés után elhunyt. A vizsgálóbíró elrendelte a holttest felboncolását, ami szerdán meg is történt. Miután megállapítást nyert, hogy Kővér Csaba halálát gondatlanság okozta, a vizsgálóbíró Fehér Sándorné mosónőt, aki a szerencsétlenségnek közvetlen oka volt, előzetes letartóztatásba helyezte.

— **Budapesti megelőzésével,** Magyarországon itt először RIN TIN TIN az Apollóban. Okvetlen nézze meg.

— **Vasvillával megszurta a gazdáját.** Véres kimenetelű esemény játszódott le a múlt nap Vértés közszéknél. Derzsy László nagybirtokos a tanyáján a gazdasági munkák bevégezése után cselédjeinek a járandóságát, béréit akarta kifizetni. Az egyik béres nem volt megelégedve a járandósággal s gorombáskodni kezdett gazdájával, mire Derzsy rendre intette. A béres erre haragjában felkapta a vasvillát s Derzsy László felé szurta, akit súlyosan megsebesített. A béres ellen megindult a büntetőeljárás. Derzsyt a sebészeti klinikán ápolják.

— **Egy nőstény farkaskutya** találtatott a pallagi Gazdasági Akadémián. Igazoltt tulajdonosa átveheti a házmesternél.

— **Halálozás.** Dékány Sámuel nyugalmazott gimnáziumi tanár felesége pár napi kínos szenvedés után elhunyt. Temetése 9-én, csütörtökön lesz a Kossuth-utcai ref. templomból.

— **Kiütéses tifusz Balmazújvárosban.** Balmazújvárosban október hó 6-án egy ottani lakos kiütéses tifuszban megbetegedett. Ugyanott több hastífuszos megbetegedés is fordult elő. Dr. Görgy Márton vármegyei főorvos a járvány megakadályozására az alispánnal karöltve megteszi a szükséges lépéseket.

— **A NyUKOSZ választmányi ülése.** A NyUKOSZ debreceni csoportja október 11-én, szombaton délután választmányi ülést tart.

— **Budapest megelőzésével,** Magyarországon itt először RIN TIN TIN az Apollóban. Okvetlen nézze meg.

— **Nagy tüzvesz egy uradalomban.** Szombathelyről jelentik: Pick György toronyi uradalmanak egyik istállójában ma hajnalban tűz keletkezett. A tűz olyan hirtelen terjedt, hogy rövid idő alatt az egész istálló porra égett. Benne pusztult 17 ökör, 15 csikó és egy ló. Csak nagynehezen sikerült a szomszéd közszéknél tűzoltóknak a tűz továbbterjedését megakadályozni. A kár mintegy 500 millió korona. A tűz úgy keletkezett, hogy egy bojtgérek lámpagyújtás közben véletlenül meggyújtotta a szalmát.

— **Moravcsik Géza állapota.** Keddi számunkban téves budapesti telefon-értesítés nyomán azt írtuk, hogy Moravcsik Géza a kiváló orvos-professzor meghalt. Ez a hír, bár Moravcsik állapota válságos, tévedésen alapult, így nem felelt meg a valóságnak.

— **Budapesti megelőzésével,** Magyarországon itt először RIN TIN TIN az Apollóban. Okvetlen nézze meg.

TESTEDZÉS

— **Az olimpiai birkózók Debrecenben.** Hétfőn este tartotta a DTE birkózó szakosztálya ülését ifjú dr. Magoss György elnöklété alatt. Jelen voltak Steinfeld István és Kovács Gyula kerületi elnökök, Beczner József örnagy, testnevelésügyi felügyelő. Az ülésen elhatározták, hogy október 25-án, az Arany Bika dísztermében tartják meg azt a nagyszabású birkózóversenyt, amelyen az olimpiádon szereplő magyar birkózók teljes számban indulnak.

— **Az országos MOVE atletikai bajnokság** szombaton és vasárnap lesz Budapesten. A debreceni MOVE kitűnő atlétagárdája teljes számban indul a siker reményével, különösen Gyulai szereplését előzi meg nagy érdeklődés.

— **A birkózó bonvivant.** Solyom Győző, a Csokonai-színház bonvivántja egyúttal jeles birkózó is. Most belépett a DTE-be és indul az október 26-iki nagyszabású olimpiai birkózóversenyen. Ellenfelei dr. Laczka (MAC) és Szalai bajnokok lesznek. Solyomot Paulovics Béla kerületi bajnok készíti elő nagy sikerrel.

— **Bíróküldés.** A vasárnapi bajnoki mérkőzések vezetésére a következő bírók küldettek ki: **Ügetőéri pálya, délelőtt 10 órakor:** Karcagi MOVE—DMTE Horváth Endre; **délután fél 2 órakor:** DTE—BUSE Tamásy László, fél 4 órakor: DKASE—DEAC fővárosi bíró; **Kisvárdai:** DMTE—KTE Kondor Aladár, KISE—Ny. Börös Havas Sándor; **Nyiregyháza:** DVSC—NyTVE fővárosi bíró; **Nagyerdei pálya, délelőtt 10 órakor:** DEAC ifj.—DKASE ifj. Paulo István.

— **A DMTE megövi** a Török-szentmiklósi TE ellen 3:2 arányban elvesztett bajnoki mérkőzését, mivel a TTE-be két igazolatlan szolnoki játékos is szerepelt.

— **Fried II.,** a DKASE kiváló válogatott hatvédje is Bécsbe készül pár napon belül. Ezzel szemben Mertin (DMTE) Debrecenbe fog maradni.

— **A DKASE labdarúgószakosztálya** ma, csütörtök este a Royalban 8 órakor ülést. Tárty: a DEAC mérkőzés.

— **A DTE** ma, csütörtök délután nagy tréninget tart. Este fél 9 órakor szakosztályi ülés az Angol Király-nében.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

Csütörtökön: Antónia. Vigjáték. C) bérlet. Péntek: Vera Miroeva. Dráma. D) bérlet.

Szombat: Aranyvirág. Operette, Új betanulással. Bérletszűnet.

Vasárnap délután: Antónia. Vigjáték, Mérsékelt helyárak.

Vasárnap este: A síriki románc. Népszínmű, Új betanulással. Bérletszűnet.

Hétfőn: Aranyvirág. Operette. A bérlet.

— **Színházak és mozgószínházak közleménye.** Csokonai-színház

Tizenegyedik előadását éri meg rövid idő alatt a ma este színrekerülő „Antónia” sláger vigjáték, fokozódó érdeklődés mellett, ami nemcsak a pompás darabnak tudható be, hanem az általánosan elismert kiváló előadásnak is, amelynek fénypontja Kovács Terus és Kardoss Géza mulatása idős Magyar Imre és zene-kais kísérettel.

„Aranyvirág” Huszka Martos romantikus operette szombati reprisére jegyek már válthatók.

A HANGYA ujonnan berendezett, legnagyobbított és pazarul felszerelt dus választéku csemege-osztályát mindenki figyelmébe ajánljuk.

Dus választék:

a legnemesebb teafajokból, valódi Angol, Jamaicai rumokból, Crém likőrök, Pezsgők, Gyogyborok és Gyogyognaocokból, Tokaji asszu és Szomoródi borokból

Ementháll, trappista, óvári, kastély, Pusztadőry, Romadour, Roquefort és Pálpusztai sajtokból. Friss halkonzervekből, sardiniákból, stb. — Ügyszintén az összes fűszer, csemege, és italárak

a legolcsóbban **HANGYABAN** Főútel Rózsa-utca Tiszapalota. Fióküzletek a város összes részeiben.

!!! Állandóan friss sárvári tea-vaj kapható !!!

Csütörtökön „Lánravert asszony”. Előadások 6 és 8 órakor.

Urania-mozgó Tigrisvár, társadalmi dráma, Lenore Ulrik játékaival. Kabaré Muksán, burleszk. Péntektől: Zokogó örökösök. Legszelemesebb francia vígburleszk.

Vigszínház-mozgó Harc a Leopárdal, őserdői dráma, Alice Bradyval. Péntektől: A bánya, a világ legveszedelmesebb filmfelvétele. Figyelmeztetés. Az Apollóban pénteken jegyelővétel a Rin Tin Tinre.

MENADO

(Arany Jáva) a kávék királya

Kapható **Kontsek Géza** K. Rt. Debrecen.

A TŐZSDE

Hosszunap a tőzsdén

(A Hajdúföld tudósítójától.) A tőzsdetanács határozata értelmében ma, a zsidó ünnepre való tekintettel úgy az érték, mint a gabona-tőzsdén szünetelt a forgalom.

A Pénzüntézet Központban ma délelőttre tervezett értekezlet a hosszunap miatt szintén elmaradt. Az értekezlet sürgős megtartását különben is feleslegessé tette a tőzsdei helyzet alakulása.

Magyar korona 0.0068.

Zürichi zárlat

Newyork 528 1/2, London 2380, Milánó 2265, Páris 2725, Brüsszel 2600, Prága 1555 1/2, Budapest 0.0068, Belgrád 752, Bukarest 275, Hollandia 203.25, Varsó 100 1/2, Berlin 124, Bécs 73.75, Szófia 380.

Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizapolyamokról

Dollár 76850-77410, angol font 342000-348000, hollandi forint 29805-30060, francia frank 4056-4083, svájci frank 14860-14985, cseh korona 2277-2296, lej 415-422, lira 3328-3363, dinár 1695-1116, osztrák korona 109.20-109.80 fillér, Napoleon arany - pénz.

Terménytőzsde zárlat

Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki buza 4375-4425, egyéb 4350-4400, 78 kilós tiszavidéki buza 4475-4500, egyéb 4450-4475, rozs 4200-4500, tak. árpa 3800-4000, sörárpa 4600-800, köles 2600-2700, zab 3600-650, tengeri 3755-855, repce 6400-6600, korpá 2212-2120.

Ferencvárosi sertésvásár

Nyitvasári maradvány 567, érkezett 429 eladtak 160 darabot. Zártvasári maradvány 101, érkezett 145, eladás nem volt. Árak könnyű 25-26, nehéz 26-28 ezer.

Eladó családi ház

TÓCÓSKERT, MÉHES UTCA 17 SZ. ház 300 négyszögöl telekkel, szép termő nemes gyümölcsfákkal közbejött családi okok miatt **jutányos áron eladó**. Van rajta 2 szoba két konyhaból álló cserepes épület. **értekezni lehet ugyanott a tulajdonossal.**

Pénzesemberek! Gazdálkodók! Házvevők!

Most már kétrendbeli lakást adunk át önöknek beköltöztetésre a város legszebb helyén, a Kossuth-utcai református templom mellett levő **MÉLIUSZ-TÉR 4. SZ. HÁZBAN**

éspedig átadjuk: az utcai háromszobás uri lakást, összes mellékhelyiségeivel, átadjuk továbbá a keresztépületbeli lakást is.

Villanyvilágítás, vízvezeték, csatorna bevezetve. Istálló, Kocsiszin, Jóvizű kut, Pincék.

Hatalmas nagy telek.

Bővebb felvilágosítás nyerhető és az adásvételi jogügylet megköthető a ház eladása felett rendelkező Nagy Lajos Ingatlanforgalmi Irodában Veres-utca 9. szám.

Ha nincsen pénze

KAISERHEZ PIAC-UTCA 7

Hol réseletra a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett vásárolhat vászon, zepbír, kanavász, férfi és női szövet, belésáru, flanel, barché, harisnya, kötött kabát, szövetharisnya, paplan és minden a szakmába vágó cikket. - E heti reklámunkkal havasi vászon 20500 korona.

Cégre tessék vigyázni!

Kik akarnak egy végtelen olcsó házat megvenni? Gyártelep, vagy bármilyen ipartelep céljára is alkalmas. Timárok, vállalkozók, gazdálkodók! **Potomárért 120 millió koronáért**

megkaphadják ma még a Homokkertenben, a Szabó Kálmán Ióutca-ban 20. szám alatt levő ingatlant. Teljesen új építkezés, csak most lett befejezve. Szappangyár céljára épült, azonban a gyár, hirtelen közbejött okok miatt üzembe helyezni nem lesz. Rögtön átvehető! Az épület hat szobából áll. Terméskő alapon, téglafalazat, pala tetővel fedve, 300 négyszögöl telek. Az egész terület erős léckerítéssel körülkerítve. Villanyvilágítás már berendezve, jó vizű szivattyús kut. Ha a kapu zárva lenne, a kulcs a szemben levő Danczin ger-féle üzletben van.

Ezen ingatlan felett is a Nagy Lajos Ingatlanforgalmi Vállalat rendelkezik, ott köthető meg a vételi jogügylet, ott teendő le a foglaló is. Iroda Veres-utca 9.

5000 korona tiszavas apróhirdetés 5 lapban

Modern KÉPKERETLÉC ÉS OVAL KERETEIM

megérkezett. Ablaktüvegeztést jutányosan vállalok. Hampel Jenő épületvezetés és képzőművészeti váll. Debrecen, Rákóczi-u. 8. Kész ablakokban nagy raktár.

UJKALAPÜZLET

M. NAGY MIHÁLY kalapos SZÍNHÁZI ÁTJÁRÓ

Női és férfi nyulszőr és velour kalapok a legolcsóbb és legdivatosabb formákban kaphatók. Leányka filckalapok 80 000 koronától. - Alakítások gyorsan és szakszerűen eszközöltetnek.

Gyászszolgálati alkalmával bizalommal forduljon Fehértői temetkezési intézetéhez

Telefon 11-85 GRÖF DEGENFELD-TÉR 4. SZÁM ALATTI Telefon 11-85 Hol temetések a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig olcsó árban, személyes felügyelet mellett eszközöltetnek! Tiszttviselőknök áron g e d m é n y !!!

L E N G Y E L

szépen és legolcsóbban **FEST, TISZTIT** mindennemű ruhákat! Csapó-utca 28. szám alatt. o Csapó-utca 95. szám alatt.

Gazdálkodók! Tisztviselők! Munkások! olcsósági hullám

nincs, azonban annál is olcsóbban vásárolhatnak, ha őszi ruhaszükségletüket a **KÖZPONTI FÉRFI ÉS FIURUHAÁRUHÁZBAN** (Hatvan- és Plac-utca sarok) szerzik be. Ahol a legjobb legmodernebb ruhák raktáron vannak, valamint külön uri szabóosztályon rendelésre mérték után készülnek!!!!

Áraim:

Finom gyapjú öltönyök pantallóval v. bricsesszel	65000 K-tól
Mindenféle sportöltönyök	75000 K-tól
Divatöltönyök	78000 K-tól
Istokaruhák minden színben és minőségben	25000 K-tól
Fü téli kabátok	35000 K-tól
Férfi raglánok	70000 K-tól
Fü raglánok	50000 K-tól
Fekete bőrkabátok	100000 K-tól
Síruks bricsesz nadrágok	14000 K-tól
Mikadók szőrmebéléssel divatszínekben	100000 K-tól
Magános nadrágok különböző színben	15000 K-tól

Mérték után készült ruháimért szavatolnak azon tisztviselők, akiknek ezideig ruhát szállítottam

Tisztviselők, főiskolai hallgatók, munkások 15% kedvezményben részesülnek !!

Minden öltöny és télikabáthoz egy sapkát ingyen adok!

KILLER EDE

BUTORGYÁROS

udvari szállító villanyerőre berendezett butorgyára és modern lakberendezési vállalata Debrecen, Ferenc József-ut 68 szám alatt. A Debreceni Falpar R. T. elsőrendű gyártmányainak, valamint a Debreceni Gőzfűtés és Fűtésgyár R. T. hajlított butorainak kizárólagos eladási helye Debrecen város területén. Állandó butorkiállítás ebéd-, háló- és szoba és leány- és fiúszobák berendezésekor, nagy választék konyhabutorokban is

KONCZ

kelmefestő gyárát ismét saját kezelésébe vette !! Kifogástalan munkáért szavatol és b. megbízóinak bárhol kért vagy hirdett helybeli árnál 20-30%-al olcsóbban vállal PÉTERF.A-UTCA 30 :: ARANY JÁNOS-UTCA 10

APRÓHIRDETÉSEK

Debrecen és az egész Tiszántul közönsége olvassa azt az apróhirdetést 5000 koronáért, amelyet felad a „Debrecen”, „Debreceni Független Újság”, „Egyetértés”, „Hajdúföld” vagy a Tiszántuli Hirlap” kiadóhivatalában

5 ujságban jelenik meg

a feladott 10 szavas alkalmi apróhirdetés, ha a fent sorolt lapok bármelyikénél lefizeti a 5000 koronát.

Lakás

- Különbejárati** csinosan butorozott utcai szoba kiadó. Török Bálint utca 25. sz. egy vagy két egyetemi hallgatónak. 2957
- Két szoba**, butor nélküli, garconlakásra alkalmas nov. 1-től kiadó. Cim a Hajdúföld kiadóhivatalában. 2924
- Lakásért** egész épület rendbehozását vállalom Kőmives. Kut-u. 72. 5.96
- Különbejárati** butorozott szoba 1-2 személynek azonnal kiadó. Erzsébet 21. 2979
- Elegáns** butorozott szoba, fürdőszoba és zongorahasználati két uri gazdaságnak vagy egyetemi hallgatóknak kiadó. Cim a Debrecen kiadóhivatalában. 5606

Ajánlat

- Tűzhelyek**, edények, vasígyak, kátránylemezek, mindenféle vasárak legolcsóbban Kormos vaskereskedésében, Csapó-utca 15. 2813
- Zongoratanárnő** tanítványokat vállal. Zenedében vizsgálát - Tisztviselőknék nagy kedvezmény. Cim a kiadóhivatalában. 2595
- Debrecenszky** kárpitosnál, Halköz 8., hencsek, piússdiványok, matracok állandóan raktáron. Javítások szakszerűen készülnek. 2169
- Tűzfűtés** legolcsóbban beszerezhető Erdélyi Tűzfűtésüzeménél. Fűrdő-utca 2. 4369
- Mindenféle** butorok legolcsóbb beszerzési helye Hausner Salamonnál, Simonffy-utca 2/a. 1737
- Fagymentes** sikkövekből nagyraktár a Debreceni Működőházban, Fűrdő-utca 2. 4368
- Műanyagok** és cementlapok, betonárak kutyáruhá legolcsóbban kaphatók a Debreceni Működőházban, Fűrdő-utca 2. 4370
- Portlandcement**, betonkavics, kátránypapír legolcsóbban kapható a Debreceni Működőházban, Fűrdő-utca 2. 4371
- Szörmenház** legolcsóbban beszerezhető és át akithatja Kőváry szűcsnél Piac 4. Pannónia udvar 1845
- Tégla** és cserép kifüggesztés minőségben és jutányosan Tóth Sebestyén teglárjában kapható. Megbízott Béus József Zoldfa-utca 8. 4066
- Aranyat**, ezüstöt, briliáns-t veszünk - Stassik és Blaitner, Csapó 13. 6311
- Legdivatosabb** ernyőket, átalakításokat, átbuzásokat legolcsóbban készít Ernyőtűzem, Saa-u. 3. 2738
- Tűzfűtés**, szén, fűrészpórt szükségletét pontosan és legjutányosabban szállítja Winkler fakereskedő, Margit fürdővel szemben. Telefon 2-80. 2947
- Aprított** tűzfűtés állandó szállításához fuvarosok felvételnek. Kétfalva utca 5. sz. 2968
- Női kalapok** százhuszezer koronát 1 kaphatók Kohn Helén kalapszalonyában. - Piac 79. 2974
- Ha nincsen** pénze, megint vehet Kaisernél részletfizetésre. Piac 7. 5565
- Buhafestéssel** otthon ne foglalkozzon, olcsóbban izlésesen fest Wacha, Simonffy-utca 55. 5452
- Férfi és női** szabónak olcsóbban fest, usztit Wacha, Simonffy-utca 55. 5453
- Finom ruháit** izlésesen tisztítja, vasalja Wacha-gyár, Simonffy-utca 55. 5451
- 40 százalékkal** olcsóbb lett a festés, tisztítás, mosás. Wacha, Simonffy utca 55. 5453
- Női és gyermekruha** varrást háznál is vállalok Roboz, Szentanna 5. 5874
- Olcsó és tartós** cipők állandóan kaphatók Almássynál Kossuth-utca 13. 5394
- Boros hordó**, új és használt, mélyen leszállított árban kapható. Káposztás kádakat és hordókat veszek. Br. Györfi hordógyár, Nap-utca 4. Telefon 1283. 5567

- Itt az őszi szezon**, siessen Selyei József uri szabóhoz, ki olcsón elegáns ruhát készít. Alapított 1898. Péterfia utca 42. 4861
- Nagy József** fodrász és manicur termé Sas-utca 4. Manikur hölgyek részére is. 4906
- 5-6 drb** tehenet teleltetésre a legkedvezőbb feltételek mellett elvállalok. Bocskai-tér 6. 5597
- Raktárhelyiség** 60 négyszög méter nagy, kiadó Hatvan utca 11. Ertekezhetni lehet Stern kegygyár városi raktárában. 5595
- Gyümölcsfa** csemeték kaphatók a városi kertészetben. Nagyerdő 15. sz. 5813
- Kárpitos** munkát jutányosan vállal Nagy Antal, Arany János utca 38. 5325
- László András**, Csillag utca 21. Elvállal mindennemű kőmives, ács munkát, kedvező árakért. 2942
- Olasz** nyelvtanfolyamra jelentkezhetni egyetemi könyvtárban, Simonffy utca 2/b. II. em. 2980
- Zongoragyakorlásra** jelentkezket elfogad Pappae, Eötvös utca 48. 2976

Nem olcsón készítem ruha-öltönyt, téli kabátot, kosztümöt, stb. annak kinek rendel számja sorsolás alapján kir. közjegyző jelenlétében kihuzatik. Eddig szerencsések Huszti B., Fehér K., Schirft J., Polgár J. urak. A mai naptól a női szabóságban a francia munka vezetését **Fülöp Gizella** végzi. Egy ruha munkadíja 100 ezer K. Kosztümöt, köpenyt, selyemruhát és férfiöltönyt havi részletfizetés mellett is készítek. Tegdes János női és férfiszabó, Péterfia-utca 42.

Kereslet

- Okleveles** tanító elemi vagy polgári iskolai tanítványokat vállal. - Cim a Hajdúföld kiadóhivatalában. 2889
- Okleveles** tanító írói alkalmazást keres egy évi gyakorlattal. Cim a Hajdúföld kiadóhivatalában. 2890
- Ólomot** bármily mennyiségben vesz könyvnyomda Piac 59.
- Vidéki** vendéglőbe fiatal jó megjelenésű női percentésnek keresek. Cim Hajdúföld. 2958
- Rongyot, mosottat**, bármely mennyiségben vesz lapunk könyvnyomdája. Piac-utca 59. szám. 5545
- Tanuló** kovács, kerékgyártók fizetéssel felvételnek Neuländer kocsigyár Erzsébet-u. 38. 5545
- Kézi lány** kalapszalonyba felvétetik. Piac-utca 79. 2973
- Irodal**, pénztárnoki, pénzbeszedői vagy más foglalkozást keres nős fiatalember. Megbízhatóságért felelősség van vállalva. 5568
- Keresek** fedezetre 50.000.000 koronát heti vagy havi kamatra. Cim a kiadóhivatalában. 2972
- 24 éves** szőlőkezelői állásomat megváltoztatnám, mint mezőgazda, kertész, méhész, 44 éves, nős, családos, ref vallású vagyok. Cim Nagy Sándor, Monostorpályi. Meghívásra bemutatkozom. 5:91
- Jobb** leány elme gyermek mellé, csakis közeli vidékre vagy tanyára. Cim az Egyetértésnél. 5598
- Tanuló** fizetéssel felvétetik Bőr Kálmán fűszerüzletben. Csapó-u. 39. 5812
- Perfekt** könyvelő, ki pénztárt is kezel, kerestetik Hauer céghez, püspöki palota. 565
- Kifutó** fiú felvétetik. Csillag-utca 49. 5604
- Kiszolgáló** leány, ki már gyakorlott, azonnal felvétetik Klein Vilmos festékkereskedésében. Arany János-utca 10. 5614
- Géplakatos** tanulók fizetéssel felvételnek Arany János-utca 37. sz. Ehrenreich Sámuel. 5617
- Kifutó** fiú jó fizetéssel felvétetik Piac 49. Nyomda. 5616
- Gyermektelen** házaspár házmesteri állást keres. Cimeket kérem az Egyetértés-hez. 5600

- Mosogató** asszonyt keres a Gamúrínus. 5599
- Egy** kifutófiú felvétetik Aszódi és Róth cégnél. 5601
- Minden** leány felvétetik Komlósi-ut 8. Ertekezhetni tizenegy órától négyig. 2977

Eladás

- Cséplőgarnitúra** 6 os, komplett, használatos állapotban eladó. Cim az Egyetértésnél. 492.
- Az István-ut** 26 és 28. szám alatti 340) négyszögű gyümölcsöskert részletekben is eladó. Ertekezni lehet Széchenyi-ut 21. Felvilágosítást ad a Hajdúföld kiadóhivatala. 252
- Szőlőskert** 2 és fél hold épülettel, drótháló kerítéssel körülkerítve eladó. Ertekezni Kegyes sikköveknél. Piac-utca 58. szám. 5247
- Modern** egy emeletes ház a központban beültetett 6 szobás gyönyörű lakással jóval a forgalmi értéken alul sürgősen eladó. Cim a Független Újság kiadóhivatalában. 5324
- Natur** bundabéles megbízásból eladó. Megtekinthető Aszmann divatüzletében. 5506
- Egy** teljesen új habos kőrös komplett háló elutazás miatt jutányosan megkapható. Ertekezhetni lehet Rákóczi-utca 50. sz. alatt. 5584
- Eladó** ócska deszka, gerendák és tégla. Holczler fátelap, Karoly Ferenc József-ut 3/b. 5582
- Eladó** Halápon 15 kat. hold föld. Ertekezhetni dr Borboly ügyvédnél, Sas-u. 5.71
- Eladó** a Csereszélyben, köves ut mellett, a kondorosi megalóval szemben 8 kis hold jó termő barna homokföld, használó is van benne. Ertekezhetni Teleki-utca 5. szám. 5572

- 5-10 millió** koronát kézzizalagra kölcsönadok. Cim a Függetlennél. 5378.
- A debreceni** m. kir. Tiszalváni tudományegyetem gazdasági hivatala versenytárgyalást hirdet a következő cikkekre szállítására: Marha, borjú és marhahusneműek, zsír és hentesárúk, tej, fűszer- és gyarmatarúk, fa és szén. Ajánlati feltevételek beszerezhetők az egyetemi gazdasági hivatalnál (Debrecen, belső klinikai-telap) Ajánlati határidő 1924 október 20-án 12 óráig. 5:85
- Elveszett** hétlőn este az egyalmotuzsi villamos megállónál pénztárca pénzzel és szemüveggel. A becsületos megtaláló kéri a pénz megtartása mellett a szemüveget a Független Újsághoz leadni. 5615
- Értesitem** a mélyen tisztelt vendégeimet, hogy a Corzo-kávéházban fodrászüzletem megszűnt a mint üzletvezető a Forgács-öregnél - Hungaria palota - Arany János-utca 2. szám alatt vagyok, Czibere Gyula. 5609

Borzasztó olcsóért megkapható a belvárosban, a Rákóczi-utcánál két egymás melletti ház! Nevetséges olcsó ár! Maróthy György-utca 9. szám és Könyök-utca 11.

Mindkét épület téglá, cseréppel fedve. Világos pincelakások. Felső lakások és két üzlet.

Csoda olcsó vétel.

Bővebb felvilágosítás nyerhető és a vételi jogügylet megköthető a Nagy Lajos Irodában Veres-u. 9.

Linoleum Áruház
HAAS LIPÓT
Ferenc József-ut 58. sz.
Megyeház mellett. Telefon 9-63. sz.

Linoleum

Egyszínű zöld m²-ként - - - K 120
Egyszínű barna m²-ként - - - K 135
Inlaid átöntött mintával, m²-ként K 160

Padlóhárpit linoleum mellett a legjobb padlóburkolat, békebeli minőségben, minden szélességben a legjutányosabb árban.

Viaszos vászon

50 cm szélességben - - - K 27
78 cm szélességben - - - K 41
100 cm szélességben - - - K 53
115 cm szélességben - - - K 61

Szőnyegek

Futószőnyeg kitűnő minőségben, különböző színekben

65 cm - - - - - K 40
90 cm - - - - - K 55

Futószőnyeg prima

65 cm - - - - - K 45
90 cm - - - - - K 65

Agyele velour rojtval

65x130 - - - - - K 286

Ébédőszőnyegek minden méretben, összekötők, garnitúrák és átvétők nagy választékban.

Függönyök

Etamin, művészi kivitelben, teljes ablak 2 szárny, 1 draperia, rendkívüli rek-lámár - - - - - K 250

Női és férfi Gummi kabátok

Drap szinben - - - - - K 340
Doubl kabát - - - - - K 625
Szövetszerű kabát - - - - - K 695

Hőcipő

női K 240 - - - - - férfi K 285

Sárcipő

női K 130 - - - - - férfi K 145

Árak ezer koronákban értendők!

Kiadja a Hajdúföld lapvállalat